

A KÚRIA

Kvk. III. 37. 328/2014/6. szám

A Kúria a (...) által képviselt Együtt Korszakváltók Pártja (1123 Budapest, Alkotás u. 17-19.) kérelmezőknek a Nemzeti Választási Bizottság (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.) 2014. március 13. napján meghozott 745/2014. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelme folytán megindult nemperes eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

végzést:

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 745/2014. számú határozatát megváltoztatja, és megállapítja, hogy a TV2 médiaszolgáltatót nyújtó MTM-SBS Televízió Zrt. Magyarország Kormányának „Magyarország jobban teljesít” jelmondatú 50 másodpercnyi, jelölő szervezeteket népszerűsítő közzétételével megsértette a választási eljárásnak a rá vonatkozó politikai reklám közzétételének tilalmáról szóló rendelkezését, és ennek következményeként a választási eljárásnak a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőségre vonatkozó alapelvét.

A Kúria eltiltja a szolgáltatót további jogsértéstől.

A Kúria kötelezi a szolgáltatót, hogy e végzés rendelkező részét a határozat közlésétől számított három napon belül a jogsértő közlésekkel azonos napszakban és ahhoz hasonló módon tegye közzé.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

Két magánszemély (a továbbiakban: beadványozók) 2014. március 10-én kifogást nyújtottak be a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 151. § és 208. § rendelkezései alapján a Ve. 2. § (1) bekezdésének c) és e) pontjában foglalt alapelvek, valamint a 147. § (1) bekezdése és a 147/F. § (1) bekezdésében foglaltak megsértése miatt. Kifogásukban előadták, hogy az MTM-SBS Televízió Zártkörűen működő részvénytársaság (a továbbiakban: szolgáltató) által TV2 elnevezéssel nyújtott, országosan elérhető lineáris műsorszolgáltatásában 2014. március 9-én kilenc időpontban, tette közzé politikai reklámnak minősülő Magyarország Kormányának (a továbbiakban: kormány) a „Magyarország jobban teljesít” jelmondatú, 50 másodperc hosszúságú műsorszámait. A beadványozók álláspontja szerint a hivatkozott műsorszám jelmondata azonos, illetve vizuális megjelenésében nagy hasonlóságot

Kvk. III. 37. 328/2014/6. szám

mutat a FIDESZ Magyar Polgári Szövetség (továbbiakban: FIDESZ-MPSZ) és a Kereszténydemokrata Néppárt (továbbiakban: KDNP, továbbiakban a két párt együtt: kormánypártok) által kiadott politikai hirdetésekkel. A kifogást tevők a jelölő szervezetek egyik közös egyéni jelöltje óriásplakátjának fényképét is csatolták kifogásukhoz, és megjegyezték, hogy a hasonlóság oka az lehet, hogy a Miniszterelnökség a két jelölő szervezet részére átengedte a „Magyarország jobban teljesít” kommunikációs kampánnyal összefüggő jogokat.

A beadványozók érvelése szerint a szolgáltató azzal, hogy egy olyan műsorszámot tett közzé, amely megítélésük szerint valójában politikai reklám, megsértette a kifogásban említett jogszabályokat.

A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a kifogást elutasította. Indokolása szerint a műsorszám, megtekintése alapján megállapítható, hogy a képi megjelenítésből és a közlemény tartalmából nem vonható le olyan következtetés, ami szerint a Ve. szerinti politikai reklámról lenne szó, a műsorszámban egyértelműen megjelölésre került, hogy a kormány megbízásából készült, benne jelölő szervezet, jelölt neve nem szerepel, nem hangzik el. A műsor formai megítélése szerint inkább közérdekű közlemény, vagy társadalmi célú reklám volt. Miután az NVB érdemben a Ve. 146. § a) pontja alapján elutasította a kifogást, hatásköre hiányára is hivatkozott utalva az Mttv. 32. § (8) bekezdésére és az Mttv. 203. § 64. pontjára.

A határozattal szemben a kérelmező nyújtott be bírósági felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a NVB támadott határozatát változtassa meg, a jogsértés tényét állapítsa meg, a szolgáltatót a további jogsértéstől tiltsa el, valamint kötelezze a szolgáltatót arra, hogy az ügybeni mediaszolgáltatásában a Kúria végzésének rendelkező részét a végzés közlésétől számított három napon belül a jogsértő közlésekkel azonos napszakokban és azonos módon tegye közzé. Felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy politikai reklámnak minősül a jelölő szervezet támogatására ösztönző, illetve annak jelszavát, emblémáját népszerűsítve, a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve közzétett műsorszám. Minthogy a politikai reklám szabályai nem követelik meg, hogy a jelölő szervezet neve is elhangozzon a műsorszámában, és mert a „Magyarország jobban teljesít” jelmondat megegyezik egy jelölő szervezet választási kampányában használttal, a műsorszám egyértelműen a jelölő szervezet támogatására ösztönöz, függetlenül attól, hogy a műsorszámot ki rendelte meg. Jogszabálysértésként a már korábban felsorolt Ve. szabályokat, valamint az Alaptörvény IX. cikkének (3) bekezdését és 28. cikkét jelölte meg.

Kvk. III. 37. 328/2014/6. szám

A szolgáltató Kúriához benyújtott beadványában előadta, hogy érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani a bírósági felülvizsgálati kérelmet, mert a kérelmező érintettsége hiányzik, mivel az alapeljárásban nem vett részt kifogást tevőként.

A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúria előljáróban rögzíti, hogy a kérelmező, mint jelölő szervezet érintettsége fennállt, függetlenül attól, hogy a kifogást az NVB-nél nem a kérelmező tette, mivel a kifogás megtételéhez nem kell érintettséget igazolni, és a kérelmező érintettsége nem azon alapult, hogy az eljárásban részt vett, hanem azon, hogy mint jelölő szervezet vesz részt a választásokon.

Az ügyben nem volt vitatott, hogy a Ve.147/F.§ (1) bekezdése értelmében a szolgáltató a választást megelőző kampányidőszakban politikai reklámot nem tehetett közzé.

A Kúriának arról kellett döntenie, hogy politikai reklámnak tekinthető-e egy a kormány megbízásából készült műsorszám, amely olyan képi megjelenítést és olyan jelmondatot használ, illetve olyan népszerűsítést szolgáló fő üzenetet hordoz, amely képi megjelenítést és jelmondatot, valamint meghatározó politikai üzenetet választási időszakban egy jelölő szervezet is használ saját népszerűsítése érdekében.

Magyarország Alaptörvényének IX. cikkének (3) bekezdése szerint a demokratikus közvélemény kialakulásához választási kampányidőszakban szükséges megfelelő tájékoztatás érdekében politikai reklám médiaszolgáltatásban kizárólag ellenérték nélkül, az esélyegyenlőséget biztosító, sarkalatos törvényvényben meghatározott feltételek mellett közölhető.

Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a Ve. rendelkezéseire utal. A Ve. 146. §-ának a) pontja értelmében politikai reklám a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203. § 55. pontjában meghatározott politikai reklám azzal az eltéréssel, hogy a párt, politikai mozgalom és kormány alatt jelölő szervezetet és független jelöltet kell érteni. Az Mttv. 203. §-ának 55. pontja szerint politikai reklám ellenérték fejében vagy anélkül közzétett, valamely párt, politikai mozgalom vagy a kormány népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve közzétett műsorszám.

A fentiekből következően a Ve. alkalmazásában az Mttv. 203.

Kvk. III. 37. 328/2014/6. szám

§ 55. pontja jelen ügyben jelentőséggel bíró rendelkezése úgy hangzik, hogy politikai reklám valamely jelölő szervezet népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve közzétett műsorszám.

Ebből a szabályozásból az következik, hogy a Mttv. alapján rendszerint - nem a választási kampány időszakában - a kormány népszerűsítését szolgáló műsorszámok politikai reklámnak minősülnek, ugyanakkor a választási kampány időszakában - a Ve. alapján - a kormányt népszerűsítő műsorszámok alapesetben nem politikai reklámok. Ugyanakkor a szabályozásból nem olvasható ki az, hogy ha a kormányt népszerűsítő műsorszám egyben egy jelölő szervezetet vagy szervezeteket is népszerűsít, azok támogatására ösztönöz, azok célját, jelszavát népszerűsíti, akkor ez ne minősülhetne politikai reklámnak.

Ezt az értelmezést támasztja alá a közérdekű közlemény Mttv. 203. § 27. pontja szerinti, vagy az NVB által is hivatkozott társadalmi célú reklám Mttv. 203. § 64. pontja szerinti fogalom meghatározása, melyek fogalmi elemei ha teljesülnek is egy adott műsorszámra nézve, csak akkor közérdekű közlemények, vagy társadalmi célú reklámok, ha nem minősülnek politikai reklámnak.

A jelen ügyben vizsgált műsorszám hiába felel meg a társadalmi célú reklám egyéb fogalmi elemeinek, ha egyébként a Ve. szerinti politikai reklám fogalmának megfelel, mert akkor politikai reklámnak kell tekinteni. Ez a megállapítás a közérdekű közleményekre is vonatkozik. Ebből, és a Ve. szerinti eltéréssel alkalmazandó Mttv.-ben meghatározott politikai reklám fogalmából következik, hogy nem a megrendelő személye, hanem a műsorszám tartalma dönti el a minősítést.

Az NVB érdemi érvelésének kiinduló pontja az volt, hogy a kormány tevékenysége nem azonosítható két pártnak a jelölő szervezeti minőségében folytatott kampánytevékenységével, mert a kormány jogi státusza és funkciója eltér egy pártétól. A minősítés körében ezért a műsorszám megrendelőjének személye a döntő, tehát az, hogy az a kormány megbízásából készült.

A Kúria a fentiekben az alkalmazandó jogszabályok részletes elemzésével rámutatott, hogy a jogi értékeléskor nem a megrendelő személyének, hanem a műsorszám tartalmának van jelentősége. Ehelyütt csak arra utal a Kúria, hogy az NVB értelmezése azt jelentené, hogy bármely magánszemély, civilszervezet vagy gazdasági társaság által közzétett jelölő szervezetet népszerűsítő, annak támogatására ösztönző reklám nem lenne politikai reklámnak minősíthető, mivel azok jogi státusza, funkciója teljes mértékben eltér a jelölő szervezetekétől.

A Kúria megvizsgálta az érintett műsorszámot és a kifogást tevők

Kvk. III. 37. 328/2014/6. szám

által csatolt óriásplakátot ábrázoló dokumentumot, melyen szerepelt a kormánypártok emblémája, és megállapította, hogy a műsorszám fő üzenete, jelmondata, grafikai, vizuális kivitelezése, részben színhasználata oly mértékű egyezőséget mutat a kormánypártok, mint jelölő szervezetek saját népszerűsítésüket szolgáló fő üzenetével, jelmondatával, vizuális megjelenésével és részbeni színhasználatával, hogy az nyilvánvalóan alkalmas a FIDESZ-MPSZ és KDNP, mint jelölő szervezetek népszerűsítésére, támogatására való ösztönzésre, továbbá egyértelműen ezen jelölő szervezetek célját (rezsicsökkentés) és jelszavát (Magyarország jobban teljesít) népszerűsíti, és reklámhoz hasonló módon jelenik meg.

A nyilvánvaló azonosság azonban nem csak mérlegeléssel állapítható meg, hanem a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, melyek szerint a FIDESZ-MPSZ párt és frakciója a választási kampány céljára megvásárolta a kormánytól a „Magyarország jobban teljesít” kommunikációs kampánnyal összefüggő jogokat, melyből egyenesen következik, hogy a két kommunikációs kampány lényegi azonosságának eredményeként ezek a kampányok - így az ügy tárgyát képező műsorszám is - egyaránt népszerűsíti mind a jelölő szervezeteket, mind a kormányt. Az előbbi tény pedig megalapozza a politikai reklámként való értékelést.

A Kúria megítélése szerint annak nincs jelentősége -, hogy a kormánypártok emblémája nem szerepelt a reklámon illetve nevük nem hangzott el, mivel a Ve. 146. § a) pontja szerint politikai reklámnak minősül az is, ha a jelölő szervezet célját, jelszavát népszerűsíti a műsorszám.

Mindezt a Kúria megállapította, hogy a szolgáltató az ügy tárgyát képező politikai reklám közzétételével megsértette a Ve. 147/F. § (1) bekezdését, mivel az ott írt határidőig nem nyilatkozott arról, hogy biztosítani kívánja politikai reklám közzétételét, és ebben az esetben politikai reklámot nem tehet közzé.

Fel sem merül, hogy a kormány választási időszakban kampányt folytathat, azonban a konkrét műsorszám, amelyet a szolgáltató közzétett, ebben a formában összetéveszthető, mert egyes jelölő szervezetek kommunikációját felerősíti és ez a kampányidőszakban a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség megsértéséhez vezet. Hangsúlyozza a Kúria, hogy hasonló tartalmú közleményt kampányidőszakon kívül ki lehet adni, azonban a kampányidőszakban ez nem lehetséges azért, mert összetéveszthető egy párt politikai reklámjával.

A Kúria a jogszabálysértések tényét a Ve. 152. § (1) bekezdése alapul vételével - a Ve. 218. § (2) bekezdésének a) pontjára figyelemmel - állapította meg, míg a szolgáltatót ugyanezen § alapján - figyelemmel a Ve. 218. § (2) bekezdés b) pontjára - tiltotta el a további jogsértéstől.

A Kúria a Ve. 152. § (1) bekezdés c) pontja értelmében kötelezte a szolgáltatót a Kúria végzése rendelkező részének jogsértő közlésekkel azonos napszakban és módon történő közzétételére.

A sikeres felülvizsgálati kérelem folytán a feljegyzett 10.000 Ft illetéket az állam viseli a 6/1986 (VI.26) IM rendelet 14. §-a szerint.

A Kúria határozata ellen a jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5)

Kvk. III. 37. 328/2014/6. szám
bekezdése zárja ki.

Budapest, 2014. március 18.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ákos s.k.
előadó bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő